

Yolcu taşımacılığı faaliyetinde basit usulden gerçek usule geçiş hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.41.15.02-VUK/2012-1-61
Tarih	06.03.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KOCAELİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.41.15.02-VUK/2012-1-61

06/03/2012

Konu : Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; yolcu taşımacılığı faaliyetiniz nedeniyle basit usulde vergi mükellefi olduğunuzu, 2011 yılı 11 aylık gayri safi iş hasılatınızın ... TL olduğunu belirterek 2012 yılından itibaren gerçek usulde işletme hesabı esasına göre mi, bilanço esasına göre mi defter tutmak zorunda olduğunuz hakkında görüş talep etmiş bulunmaktasınız.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ıncı maddesinin birinci fıkrasında; " 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançları basit usulde tespit olunur" hükmüne yer verilmiş olup, maddenin son fıkrasında, "Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Basit usulün şartlarına haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler, bu talepleri doğrultusunda takip eden ay başından veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Herhangi bir şekilde gerçek usulde

vergilendirilecek olanlar ve gerçek usulde vergilendirilen mükellefler, bir daha hiç bir şekilde basit usule d nememezler. Bu kişilerin aynı türden iş yapan eř ve çocukları da bu faaliyetleri nedeniyle basit usulden yararlanamazlar." h k m  yer almaktadır.

Aynı Kanunun 48 inci maddesinde basit usule tabi olmanın özel şartları sayılmış, maddenin 2 numaralı bendinde; "1 numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatlarının (4842 sayılı Kanunun 16 üncü maddesiyle kanuni had olarak belirlenen tutarlar (279 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 01.01.2012 tarihinden itibaren 35.000 TL.) aşmaması," olarak belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan hükümler uyarınca, basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybeden mükellefler, şartların kaybedildiği tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Maddenin 1 numaralı bendinde satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanlara ilişkin hadlere yer verilmiş, ikinci bendinde bunun dışındaki işleri yapanlar ifade edilmiştir. Nakliye işi hizmet işi olduğundan 2011 yılı hasılatınızın 35.000 TL'yi aşması halinde gerçek usulde vergilendirileceğiniz tabiidir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 174 üncü maddesinde, defterlerin hesap dönemi itibarıyla tutulacağı, kayıtların her hesap dönemi sonunda kapatılıp ertesini dönem başında yeniden açılacağı, hesap döneminin normal olarak takvim yılı olduğu h k m  yer almıştır. Aynı Kanunun 176 ve izleyen maddelerinde defter tutma ile ilgili hükümlere yer verilmiş ve defter tutma bakımından mükellefler birinci ve ikinci sınıf tüccarlar olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Birinci sınıf tüccarların bilanço esasına göre, ikinci sınıf tüccarların ise işletme hesabı esasına göre defter tutacakları belirtilmiştir.

Anılan Kanunun 177 inci maddesinde, 1 inci sınıfa dahil tüccarlar belirtilmiş olup, " kinci Sınıf Tüccarlar" başlıklı 178 inci maddesinde; " Aşağıda yazılı tüccarlar 2 inci sınıfa dahildirler:

1.177 inci maddede yazılı olanların dışında kalanlar;

2. Kurumlar Vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilenler.

Yeniden işe başlayan tüccarlar yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılınca kadar 2 inci sınıf tüccarlar gibi hareket edebilirler." hükümüne yer verilmiştir.

Mezkur Kanunun 179 uncu maddesinde 1 inci sınıftan 2 inci sınıfa geçişe, 180 inci maddesinde ise 2 inci sınıftan 1 inci sınıfa geçişe ilişkin şartlar belirlenerek bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak sınıf değiştirileceği, 181 inci maddesinde ise ikinci sınıf tüccarlardan dileyenlerin, bilanço esasına göre defter tutabileceği, bu surette 1 inci sınıfa dahil olanlar hakkında da 180 inci madde

hükümlerinin cari olacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla, iş hacmi bakımından ikinci sınıfa dahil bulunan mükelleflerin, kendi istekleri ile birinci sınıfa geçebilmeleri ve bilanço esasına göre defter tutabilmeleri ancak, içinde bulunulan hesap dönemini takip eden hesap döneminin başından başlamak şartıyla mümkün bulunmaktadır.

Bu itibarla; 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun basit usule tabi olmanın özel şartlarından olan 48 inci maddenin 2 numaralı bendinde yer alan gayrisafi iş hasılatını aştığınızdan 01.01.2012 takvim yılı başından itibaren işletme hesabı esasına göre defter tutmanız, 2013 yılı ve sonrasında, defter tutma bakımından sınıf tespit edilmesinde Vergi Usul Kanununun yukarıda yer verilen hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026